

**Závěrečný účet Obce
Salka**

**a rozpočtové hospodárenie
za rok 2017**

Závěrečný účet obce a rozpočtové hospodárenie za rok 2017

OBSAH :

1. Rozpočet obce na rok 2017
2. Rozbor plnenia príjmov za rok 2017
3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2017
4. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2017
5. Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov (rezervného fondu) a sociálneho fondu
6. Bilancia aktív a pasív k 31.12.2017
7. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2017
8. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č.583/2004 Z.z.
9. Podnikateľská činnosť
10. Finančné usporiadanie finančných vzťahov voči:
  - a) zriadeným a založeným právnickým osobám
  - b) štátnemu rozpočtu
  - c) štátnym fondom
  - d) rozpočtom iných obcí
  - e) rozpočtom VÚC
11. Návrh na uznesenie

Závěrečný účet obce Salka a rozpočtové hospodárenie za rok 2017

1. Rozpočet obce na rok 2017

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2017.

Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a p zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2017 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný a kapitálový rozpočet ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2017.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 09.12.2016 uznesením číslo XXXVI-09122016-Z.

Rozpočet bol zmenený :

- prvá zmena schválená dňa 23.08.2017 uznesením č. XLIV/230817-Z.
- druhá zmena schválená dňa 09.10.2017 uznesením č.XLVII/091017-Z.

Rozpočet obce k 31.12.2017

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	1155023,00	1385413,69
z toho :		
Bežné príjmy	1151523,00	743285,34
Kapitálové príjmy	00,00	253761,79
Finančné príjmy	00,00	382280,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	3500,00	6086,56
Výdavky celkom	1155023,00	1364561,13
z toho :		
Bežné výdavky	309517,00	315545,04
Kapitálové výdavky	26536,00	618120,00
Finančné výdavky	428170,00	41498,86
Výdavky RO s právnou subjektivitou	390800,00	389397,23
Rozpočet obce	0	20852,56

2. Rozbor plnenia príjmov za rok 2017

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
1151523,00	1379327,13	119,78

Z rozpočtovaných celkových príjmov 1151523,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 1379327,13 EUR, čo predstavuje 119,78 % plnenie.

1. Bežné príjmy

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
285160,00	296493,44	103,98

Z rozpočtovaných bežných príjmov 285160,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 296493,44 EUR, čo predstavuje 103,98 % plnenie.

a) daňové príjmy

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
404848,00	368560,69	91,04

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 305318,00 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2017 poukázané finančné prostriedky zo ŠR v sume 285540,82 EUR, čo predstavuje plnenie na 93,53 %.

Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 81420,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 67710,58 EUR, čo je 83,17 % plnenie. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 57298,20 EUR, dane zo stavieb boli v sume 10380,32 EUR a dane z bytov boli v sume 39,06 EUR. K 31.12.2017.

b) nedaňové príjmy:

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
443375,00	61048,28	

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Z rozpočtovaných 443375,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 61048,28 EUR, čo je 13,77 % plnenie. Uvedený príjem predstavuje príjem z prenajatých pozemkov v sume 13802,87 EUR a príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov v sume 47245,41 EUR.

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Administratívne poplatky - správne poplatky:

Z rozpočtovaných 3000,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume. 2404,77 EUR,.

c/ iné nedaňové príjmy:

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
18140,00	17169,37	94,65

Z rozpočtovaných iných nedaňových príjmov 17169,37 EUR, bol skutočný príjem k 31.12.2017 vo výške 17169,37 EUR, čo predstavuje 94,65 % plnenie.

2. Kapitálové príjmy:

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
0	253761,79	

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 0 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 253761,79 EUR .

3. Príjmové finančné operácie:

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
0	382280,00	

4. Príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou:

Bežné príjmy

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% plnenia
3500,00	6086,56	

Z rozpočtovaných bežných príjmov 3500,00 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2017 v sume 6086,56 EUR,.

3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2017

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% čerpania
764223,00	975163,90	127,61

Z rozpočtovaných celkových výdavkov 764223,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2017 v sume 975163,90 EUR, čo predstavuje 127.61 % čerpanie.

1. Bežné výdavky

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% čerpania
309517,00	315545,04	101,95

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 309517,00 EUR bolo skutočne čerpanie k 31.12.2017 v sume 315545,04 EUR, čo predstavuje 101,95 % čerpanie.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek bežného rozpočtu je prílohou Záverečného účtu.

Medzi významné položky bežného rozpočtu patrí:

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Z rozpočtovaných 91573,00 EUR bolo skutočné čerpanie k 31.12.2017 v sume 84451,98 EUR, čo je 92,23 % čerpanie. Patria sem mzdové prostriedky pracovníkov OcÚ, matriky, Spoločného stavebného úradu, služby aktivačných pracovníkov, mzda elektrikára, mzda bezp.technika,

Poistné a príspevok do poisťovní

Z rozpočtovaných 29230,00 EUR bolo skutočné čerpanie k 31.12.2017 v sume 29065,04 EUR, čo je 99,44 % čerpanie.

Tovary a služby

Z rozpočtovaných 141761,00 EUR bolo skutočné čerpanie k 31.12.2017 v sume 153818,64 EUR, čo je 108,51 % čerpanie. Ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk OcÚ, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom a ostatné tovary a služby.

Bežné transfery

Z rozpočtovaných 29130,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2017 v sume 42184,20 EUR, čo predstavuje 144,82 % čerpanie.

Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami

Z rozpočtovaných 436993,00 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2017 v sume 46722,04 EUR .

2) Kapitálové výdavky :

Rozpočet na rok 2017	skutočnosť k 31.12.2017	% čerpania
26536,00	618120,00	

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 20000,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2017 v sume 30000,00 EUR.

Táto suma bola použitá na asfaltovanie ciest v obci.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek kapitálového rozpočtu je prílohou Záverečného účtu.

3) Výdavkové finančné operácie :

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% čerpania
428170,00	41498,86	

Z rozpočtovaných finančných výdavkov bolo skutočne čerpané k 31.12.2017 v sume 41498,86 EUR.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek v oblasti finančných operácií je prílohou Záverečného účtu.

4) Výdavky rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou:

Bežné výdavky

Rozpočet na rok 2017	Skutočnosť k 31.12.2017	% čerpania
390800,00	389397,23	99,65

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 390800,00 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2017 v sume 389397,23 EUR, čo predstavuje 99,65 % čerpanie.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek bežného rozpočtu je prílohou Záverečného účtu.

4. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2017

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2017 v EUR
Bežné príjmy spolu	749371,90
z toho : bežné príjmy obce	743285,34
bežné príjmy RO	6086,56
Bežné výdavky spolu	704942,28
z toho : bežné výdavky obce	315545,05
bežné výdavky RO	389397,23
Bežný rozpočet	+44429,62
Kapitálové príjmy spolu	253761,79
z toho : kapitálové príjmy obce	253761,79
kapitálové príjmy RO	
Kapitálové výdavky spolu	618120,00
z toho : kapitálové výdavky obce	618120,00
kapitálové výdavky RO	
Kapitálový rozpočet	-247580,59
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-203150,97
<i>Vylúčenie z prebytku</i>	-44429,62
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	-247580,59
Príjmy z finančných operácií	382280,00
Výdavky z finančných operácií	41498,86
Rozdiel finančných operácií	340781,14
PRÍJMY SPOLU	1385413,69
VÝDAVKY SPOLU	1364561,13
Hospodárenie obce	20852,56
<i>Vylúčenie z prebytku / z FO/</i>	340781,14
Upravené hospodárenie obce	-319928,58

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2017 vo výške 0 EUR.

5. Tvorba a použitie prostriedkov peňažných fondov (rezervného fondu) a sociálneho fondu

Rezervný fond

Obec vytvára rezervný fond v zmysle ustanovenia § 15 zákona č.583/2004 Z.z. v z.n.p.. O použití rezervného fondu rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

Fond rezervný	Suma v EUR
ZS k 1.1.2017	0
Prírastky - z prebytku rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok	4221,00
- z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení	0
- z finančných operácií	0
Úbytky - použitie rezervného fondu :	0
- uznesenie č. zo dňa ..... obstaranie	
- uznesenie č. zo dňa ..... obstaranie	
- krytie schodku rozpočtu	0
- ostatné úbytky	0
KZ k 31.12.2017	4221,00

Sociálny fond

Tvorbu a použitie sociálneho fondu upravuje kolektívna zmluva.

Sociálny fond	Suma v EUR
ZS k 1.1.2017	482,46
Prírastky - povinný príděl - 0,60 %	512,72
Úbytky - stravovanie	373,00
- ostatné úbytky	
KZ k 31.12.2017	622,18

6. Bilancia aktív a pasív k 31.12.2017

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2017 v EUR	KZ k 31.12.2017 v EUR
Majetok spolu	1172485,68	1811959,56
Neobežný majetok spolu	1067325,81	1682618,54
z toho :	-	-
Dlhodobý nehmotný majetok	-	-
Dlhodobý hmotný majetok	861025,60	1476318,33
Dlhodobý finančný majetok	206300,21	206300,21
Obežný majetok spolu	105159,87	129341,02
z toho :	-	-
Zásoby	-	-
Zúčtovanie medzi subjektami VS	21144,52	19471,31
Dlhodobé pohľadávky	-	-
Krátkodobé pohľadávky	17646,27	17218,87
Finančné účty	65505,96	91847,72
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	-	-
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	863,12	803,12
Časové rozlíšenie	-	-

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2017 v EUR	KZ k 31.12.2017 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1172485,68	1811959,56
Vlastné imanie	794199,49	842840,23
z toho :	-	-
Oceňovacie rozdiely	-	-
Fondy	-	-

Výsledok hospodárenia	794199,49	842840,23
Závazky	107750,79	456747,66
z toho :	-	-
Rezervy	660,00	700,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	-	-
Dlhodobé záväzky	25886,20	397227,23
Krátkodobé záväzky	11184,59	19940,43
Bankové úvery a výpomoci	70020,00	38880,00
Časové rozlíšenie	270535,40	512371,67

7. Prehľad o stave a vývoji dlhu k 31.12.2017

Obec k 31.12.2017 eviduje tieto záväzky:

- voči bankám	38880,00	EUR
- voči štátnym fondom (ŠFRB, ŠF)	371297,14	EUR
- voči dodávateľom		EUR
- voči štátnemu rozpočtu		EUR
- voči zamestnancom	5174,31	EUR
- voči poisťovniam a daňovému úradu	3335,46	EUR
- ostatné	632,02	EUR

Obec uzatvorila v roku 2016 Zmluvu o úvere na výstavbu obecnej bytovky. Úver je dlhodobý s dobou splatnosti na 30 rokov odo dňa splatnosti prvej splátky úveru.

I.splátka bude k : 15.01.2017

Poskytovateľ úveru	Účel	Výška prijatého úveru	Výška úroku	Zabezpečenie úveru	Zostatok k 31.12.2017	Splatnosť
ŠFRB	Obstaranie nájomného bytu kúpou	382800,0	1% p.a.		371297,14	r. 2047

8. Prehľad o poskytnutých dotáciách právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom podľa § 7 ods. 4 zákona č.583/2004 Z.z.

Obec v roku 2016 poskytla dotácie , právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie : uviesť - bežné výdavky na ..... - kapitálové výdavky na ..... - 1 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 2 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 3 -	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) - 4 -
Telovýchovná jednota	17100,00	17100,00	0
Csemadok ZO	3000,00	3000,00	0
Ipeľné kultúrne a turistické združenie	1000,00	1000,00	0
VOX JUVEINILIS	400,00	400,00	0
Magyar Ház	200,00	200,00	0
9.tr. ZŠ Salka	9960,00	9960,00	0
Dobrovoľná požiarna ochrana	3000,00	578,49	2421,51
Spolok majiteľov pivníc „Baglyasok“	1000,00	1000,00	0

K 31.12.2017 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté .

a) Finančné usporiadanie voči štátnemu rozpočtu:

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školsťvo, matrika, ... - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4) - 5 -
OkÚ N.Zámky	Matrika	1932,48	1932,4	0

OkÚ Nitra	Životné prostredie	95,12	95,12	0
OkÚ Nitra	Cestná doprava a miest.komunikácia	43,93	43,93	0
OkÚ Nitra	Stavebný úrad	945,81	945,81	0
OkÚ.N.Zámky	Regob	335,61	335,61	0
OkÚ N.Zámky	CO a KR štáb CO	155,52	155,52	0
OkÚ N.Zámky	Vol'by, referendum	532,76	532,76	0
OkÚ Nitra	Vojnové hroby	81,48	81,48	0
OkÚ N.Zámky	Register adries	21,80	21,80	0
OkÚ Nitra	Telocvičňa ZŠ	1700,00	1700,00	0
OkÚ Nitra	Prenesené kompetencie ZŠ	256649,00	256649,00	0
OkÚ Nitra	Doprava žiakov	1990,00	1990,00	0
OkÚ Nitra	Vzdelávacie poukazy	3348,00	3348,00	0
OkÚ Nitra	Predškolská výchova	1411,00	1411,00	0
OkÚ Nitra	Deti zo SZP	1707,00	1707,00	0
OkÚ Nitra	Lyžiarsky výcvik	2250,00	2250,00	0
OkÚ Nitra	Škola v prírode	1500,00	1500,00	0
OkÚ Nitra	Jazyk. učebnice	608,00	608,00	0
ÚPSVaR Štúr	Hmotná núdza	3938,39	3938,39	0
ÚPSVaR Štúr	Školské potreby	647,40	647,40	0
ÚPSVaR N.Z.	Aktivačná činnosť - DČ	3055,16	3055,16	0
ÚPSVaR N.Z.	Šanca na zamestn. §54	8365,36	8365,36	0
ÚPSVaR N.Z.	Cesta z kruhu nezamestnanosti	874,46	874,46	0

Transfery a granty boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

Obec neuzatvorila v roku 2017 žiadnu zmluvu so štátnymi fondmi.

b) Finančné usporiadanie voči rozpočtom VÚC

VÚC	Suma poskytnutých finančných prostriedkov	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Šport	1700,00	1700,00	0
Kultúra	1700,00	1700,00	0

1/ Zmluva č.624/2017 o poskytnutí dotácie na podporu športu zmluva číslo 624/2017 o poskytnutí dotácie na podporu športu v zmysle VZNNSK č. 20/2014 vo výške 1700.—Eur na zakúpenie športového náradia vybavenia a obnovenie športového výstroja.
Vyčerpaná dotácia : 1700.—Eur.

2/ Zmluva č.520/2017 o poskytnutí dotácie na podporu kultúry v zmysle VZN NSK č.20/2014 v znení neskoršej zmeny vo výške 1700.—Eur na 43.Ipolyparti randevú medzinárodná folklórna slávnosť organizovaná súčasne s obecným dňom.
Vyčerpaná dotácia : 1700,— Eur.

3/ Zmluva č. 147593 o poskytnutí dotácie z prostriedkov Dobrovoľnej požiarnej ochrany Slovenskej republiky uzatvorená v zmysle § 51 Občianskeho zákonníka – poskytovateľom je DPO SR Bratislava, na zabezpečenie materiálno-technického vybavenia DHZO, na osobné ochrany, pracovné prostriedky pre členov DHZO, odbornú prípravu členov DHZO a zabezpečenie servisu – opravy a nákup náhradných dielov na techniku a požiarne motorové vozidlá.
Výška dotácie je 1400.—Eur vyčerpané 1309,66 Eur, vrátene 90,34 Eur.

4/ Dotácia -Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Gellérthegy u.30-32 , 1016 Budapest.
Támogatási szerződés ikt.száma BGA/8042/2017
Támogatás összege : 15 000 000 .—Ft tj. 47.921,79 Eur. Termín vyčerpania do 30.04.2018.

Projekty , posudky, verejné obstarávanie - rok 2017

- 35,00 Eur Interreg Natura 2000
- 600,00 Eur Energetická náročnosť – envirofond 2017 (budova ŠA)
- 800,00 Eur Energetická náročnosť (budova OcÚ)
- 720,00 Eur Multifunkčné ihrisko projekt.dokumentácia
- 750,00 Eur Projekt. dokumentácia podpora rozvoja športu 2017
- 180,00 Eur Proj.dokum. - Nadácia COOP Jednota
- 3960,00 Eur Projektová dokumentácia (nová budova MŠ)
- 1200,00 Eur Projekt. dok. zníženie energ .náročnosti (OcÚ)
- 2000,00 Eur Výkres dokument. zníž. energ. náročn. (ŠA)
- 2500,00 Eur Výkres dokument. zníž. energ. náročn. (OcÚ)
- 230,00 Eur Posudok k PD v objekte ŠA
- 680,00 Eur Posudok (ŠA)
- 2800,00 Eur Posudok (OcÚ)
- 150,00 Eur Vyprac. monitorovacej správy pre NSK od RRA
- 150,00 Eur Stavebný dozor s.č. 95
- 750,00 Eur Projekt. dokumen. park č. 95
- 237,00 Eur GO plán vytýč .hran. č. 95
- 800,00 Eur Projektová dokumentácia -
- 300,00 Eur Verejné obstarávanie –zníž.energ.nároč. ŠA

SPOLU : 18842,00 Eur

Ostatné výdavky :

Pre fy S.F.H. s.r.o. Gúgska cesta Nové Zámky, boli platené nájomne za 12.bj.
vo výške 3707,16 Eur za obdobie : 1-3/2017.

Obec vystrojil pohreb pre neb. Slavomír Svatoš vo výške 399,60 Eur.

Stavy na účtoch ku dňu : 31.12.2017

Pokladňa :	69,88	Eur
Všeobecná úverová banka - bežný účet :	27436,61	Eur
Všeobecná úverová banka - 12 b.j. :	14888,00	Eur
Všeobecná úverová banka - Rezervný fond :	4221,00	Eur
Všeobecná úverová banka - sociálny fond :	622,18	Eur
Slovenská sporiteľňa - bežný účet :	5567,18	Eur
Slovenská sporiteľňa - 14 b.j. :	29779,19	Eur
Všeobecná úverová banka – vink.účet :	3688,68	Eur

9. Hodnotenie plnenia programov obce - Hodnotiaca správa k plneniu rozpočtu

Príloha č.1 Záverečného účtu.

Vypracovala: Eva Turczelová

Cagalová
Predkladá: Mgr. Silvia Cagalová
Starostka obce

Salke 30.05.2018
V ..... dňa .....

10.Návrh uznesenia:

Obecné zastupiteľstvo berie na vedomie správu hlavného kontrolóra za rok 2017

Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Záverečný účet obce a celoročné hospodárenie za rok 2017 bez výhrad.